

работника, результатов его труда и хозяйственной деятельности предприятия.

В современной экономике сформировалась системы оплаты труда. Под системой оплаты труда понимается определенная взаимосвязь между показателями, характеризующими меру (норму) труда и меру его оплаты в пределах и сверх норм труда, гарантирующая получение работником заработной платы в соответствии с фактически достигнутыми результатами труда (относительно нормы) и согласованной между работником и работодателем ценой его рабочей силы. Подходы к ее расчету существенно усложнились.

Литература.

1. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / Адам Смит – Москва : Эксмо, 2007 – 960 с.
2. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения / Давид Рикардо – Москва : Эксмо, 2007 – 960 с.
3. Маршалл А. Основы экономической науки / Альфред Маршалл - Москва : Эксмо, 2007 – 832 с.
4. Петти В. Антология экономической классики / Петти В., Смит А., Рикардо Д. – Санкт-Петербург : Эконом, 1993. – 482 с.
5. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии : в 3 т. / К. Маркс – М.: Эксмо, Т. 1. – 2011. – 1200 с.
6. Сей Ж.Б. Трактат по политической экономии. Экономические союзы. Экономические гармонии. / Ж.Б. Сей, Ф. Бастия. – Москва : Дело, 2000. – 232 с.
7. Туган-Барановский М.И. Социальные основы кооперации / Михаил Иванович Туган-Барановский – Минск : Красанд, 2010 – 498 с.
8. Самуэльсон П. Экономика / П. Самуэльсон, В. Нордгауз. – Москва : Вильямс, 2007. – 1360 с.

ПРОБЛЕМИ ВИРОБНИЦТВА ЦУКРУ В УКРАЇНІ

Семихат Ю.М., студентка,*

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Цукровий буряк є основною сировинною базою вітчизняних цукрових заводів України. Лише шість областей України можна

* Науковий керівник – Харчевнікова А. С., асистент

віднести до суто бурякосійних: Полтавську, Вінницьку, Тернопільську, Хмельницьку, Київську і Харківську. Та й то в силу функціонування там крупних холдингів, у яких також багато проблем. Втратили або втрачають статус бурякових - Сумська, Івано-Франківська, Чернівецька, Одеська, Миколаївська, Чернігівська, Житомирська області. Вирощування цукрового буряку має велике соціальне і економічне значення, він є стратегічним продуктом для агропромислового комплексу України.

Раніше Україна посідала провідне місце по вирощуванні цукрового буряку та була провідним експортером, а з 1991 року почала втрачати свої позиції. Маючи достатній виробничий потенціал для повного забезпечення себе цукром і формування експортних фондів, Україна перетворилася в імпортера цукру. Актуальною проблемою буряківництва України є збільшення виробництва цукрових буряків з високими технологічними якістьми. Передумовами для цього є визнання на всіх рівнях пріоритетності галузі, підвищення урожайності та якості при впровадженні інтенсивних технологій, збільшення конкуренції бурякоцукрового виробництва. Потрібно здійснити реорганізацію вже діючих заводів та провести будівництво нових із сучасною технологією саме в відповідних кліматичних зонах.

Вивченню даної проблеми були присвячені роботи П. Юорцевського, А. Бурика, М. Кодеської, В. Пиркіна, А. Фурси, О. Шпичка та інших.

Після вступу України в СОТ виникла проблема того, що вітчизняні виробники не готові до світових стандартів науково-технічної документації, не затверджено стандарт на цукор-сирець. При відкритті кордонів і ввезенні цукру-сирцю вітчизняні виробники скоротили виробництво, тому держава залежить від імпорту. Виробляти конкурентоспроможній цукор можна буде лише тоді, коли доходи від продажу за міжнародною ціною будуть перевищувати сумарні витрати. Єдиної ціни на цукор немає, але застосовується ціна ISA. Ціна ISA – це середня величина декількох цін на цукор-сирець, який продається краще, бо він не такий чутливий до вологи, його можна легко транспортувати великим нашіпом.

Втрата традиційних ринків збуту призвела до падіння оптових цін на цукор до рівня, який не покриває витрат на виробництво. Ці кошти потрібні заводам на погашення кредитів, тому цукор реалізують за збитковою ціною. Така ситуація призводить до банкрутства та закриття заводів, скорочення площ посіву, втрати робочих місць, зменшення надходжень до бюджетів.

Для того, щоб вироблений цукор в Україні міг конкурувати на світовому ринку торгівлі перш за все держава повинна докласти великих зусиль, котрі б сприяли подальшому розвитку. Вектор усіх організаційно-технологічних і економічних заходів необхідно спрямувати на збільшення урожайності та валового збору, бо лише підвищення урожайності забезпечить їх рентабельність. Для високопродуктивних посівів буряку потрібні певні оптимальні фактори. Застосування інтенсивної технології вирощування дає можливість отримувати збір коренеплодів на рівні 50,0 – 60,0 т/га. Буряки дуже вимогливі до попередників, тому потрібно виконувати раціональне розміщення у сівозмінні.

Найкращі врожаї отримують у тих районах де гарна волога та після озимої пшениці в ланці з багаторічними бобовими травами одного року використання. Багаторічні бобові трави збагачують ґрунт азотом, органічними речовинами, підвищують його родючість, сприяють очищенню полів від бур'янів. За допомогою гербіцидів поле після посіву озимої пшениці очищається від бур'янів. Велике значення має і обробіток ґрунту, бо основна частина коренеплоду формується саме в ньому. Основний обробіток забезпечує знищення бур'янів, нагромадження і збереження вологи. Орати потрібно на глибину не менше 25 см. Важливим є те, щоб якісно переорати залишки попередньої культури. Крім того, доцільним було б здійснювати вкладення в оновлення техніки. Великі кошти на це держава не в змозі направляти, тому велика роль на відновлення виробництва цукрового буряку покладено на приватних виробників та іноземні інвестиції. А інвестиції можуть надходити лише тоді, коли інвестори будуть впевнені у конкурентній рентабельності своїх інвестицій, це залежить від конкурентоспроможності виробництва цукру в Україні.

Для покращення ситуації в бурякоцукровому виробництві потрібно дотримуватися вимог до виконання технологічних операцій на виробництві цукрових буряків, починаючи з основного обробітку ґрунту і закінчуючи збиранням; забезпечити законодавчий захист вітчизняних товаровиробників, зокрема в умовах СОТ; прийняти програму розвитку бурякоцукрової галузі на перспективу і контролювати її виконання; активізувати роботи по розширенню ринків збуту цукру і удосконаленню ціноутворення на внутрішньому ринку; стимулювати підвищення конкурентоспроможності вітчизняної цукрової галузі шляхом реструктуризації, укрупнення цукрових холдингів, стимулювання модернізації цукрових заводів; запровадити

державну підтримку розробки виробничих технологій та проведення досліджень біологічних видів палива з цукровмісних продуктів на технічній базі цукрових заводів. Домогтися високих результатів у буряківництві досить не просто, але вкрай необхідно, так як зацікавленість іноземних інвесторів до українського цукробурякового виробництва зростає з кожним днем.

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ

Стаценко А.І., Бабич А.Ю., студенти,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Вирощування соняшнику завжди було традиційною галуззю сільськогосподарського виробництва України і важливою складовою стратегії економічного розвитку держави. Сьогодні наша держава посідає друге місце в світі з виробництва соняшнику після Росії. Згідно з даними Державної служби статистики України, на 1 червня 2011 р. посівні площі під соняшником в Україні становили 4,4 млн. га, що на 6,7% більше, ніж на цю ж дату торік. [1]

Протягом останнього десятиріччя спостерігається стала тенденція розширення посівних площ цієї культури, що зумовлено вигідністю її вирощування для аграрних підприємств порівняно з іншими сільськогосподарськими культурами (рис.).

Ринок насіння в країні розгалужений та різноманітний, що зумовлено великою площею посівів та популярністю культури, сприятливими природно-кліматичними умовами вирощування та високим потенціалом урожайності, попитом на сировину. Увага до проблеми підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва в цілому та вирощування соняшнику зокрема викликана, насамперед тим, що від успішного розв'язання її залежить зростання дохідності підприємств, підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та світовому ринках, забезпечення сталого розвитку агропромислового комплексу [2].

* Науковий керівник – Харчевнікова А. С., асистент